

عنوان مقاله:

تصویرسازی ادبیات حماسی و اسطوره ای بر سفالینه های اسگرافیاتو (با معرفی نمونه سفالینه های موسسه موزه های بنیاد)

محل انتشار:

دوفصلنامه علمی تخصصی سفالینه، دوره 1، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

محمد ابراهیم زارعی - استادیار گروه باستان شناسی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه بوعلی سینا همدان، همدان، ایران.

خدیجه شریف کریمی - کارشناس ارشد باستان شناسی دانشگاه بوعلی سینا همدان، همدان، ایران.

فخرالدین محمدیان - دانشجوی دکتری گروه باستان شناسی، دانشگاه بابل، بابل، ایران

خلاصه مقاله:

اسطوره ها بخش مهمی از باورها و فرهنگ های جوامع هستند. ردیای اسطوره ها را علاوه بر تاریخ شفاهی و مکتوب ملت ها، می توان در آثار به جای مانده از آنان نیز جستجو کرد. استفاده از نقوش حماسی نه تنها در هنر نگارگری، بلکه در نقوش سفالینه ها نیز موثر واقع شده است. نقش مایه های تزیینی سفال ها، می توانند پژواکی از چگونگی تحولات فرهنگی و اجتماعی و سیاسی جوامع در دوره های مختلف باشد. برخی از نقوش ترسیمی بر روی سفالینه ها برگرفته از میراثی کهن با محوریت اساطیری است. این آثار همانند متون تاریخی، سهم وافری را در حفظ و معرفی اسطوره های جوامع دارد. این پژوهش در جستجوی کیفیت تعامل میان مضامین ادبیات حماسی فارسی و نقوش سفالینه های نوع اسگرافیاتو سده های چهارم و پنجم هجری واقع در مجموعه موزه های بنیاد مستضعفان است. در فرایند این پژوهش به واکاوی و منشاء نقوش این سفالینه ها و اینکه این نقش مایه ها اغلب براساس کدام اثر منظوم و مضامین اسطوره ای تصویر شده اند، پرداخته می شود. این پژوهش با گردآوری داده ها و به روش کتابخانه ای صورت پذیرفته است. بنابراین به این مهم می توان دست یافت که، کارکرد تداوم و تاثیر اسطوره ها به صورت نمادین بر باور مردمان به ویژه هنرمندان سفالگر در دوره های میانی اسلامی با توجه به ارزش ها و هویت ملی گذشته، اهمیت می یابد. اهداف پژوهش: مطالعه و تحلیل موضوعات تصویری و مفاهیم نمادین سفال اسگرافیاتو. بررسی میزان الگوپذیری طرح های نقوش سفال اسگرافیاتو از مضامین اسطوره ای و حماسی ایران باستان. سوالات پژوهش: انگیزه هنرمندان سفال گر در تصویرسازی سفال اسگرافیاتو و انتخاب مضامین آن ها چه بوده است؟ ویژگی های ادبیات حماسی چگونه بر روی نقوش سفال اسگرافیاتو این ظروف سفالی ظاهر شده است و چه تفاوتی با سایر نقوش داستانی دیگر سفالینه ها دارد؟

کلمات کلیدی:

اسطوره، ادبیات حماسی، سفال اسگرافیاتو، موزه های بنیاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1921373>

